

مجموعه ابو الضربا

ماسوا شایه سندن دلی تطبیقه چالش
بر تو حکمت و عرفان ایله توییده آتش

علوم و معارفدن بحث ایدر. و هر ماه عربی اتداسیله اون بشته نشر اولنور مجموعهدور.

عدد ۲۸ - جلد ۳ [فی ۱۵ صفر سنه ۱۳۰۰ [نسخده سی ۳ غروش

ارباب هیئتندن هیپارق

آراطو سته نك وفاتندن تقریباً یکرمی سنه صکره [میلاددن ۲ عصر
مقدم [کرك علم ریاضیده و کرك علم هیئتده احراز شهرت ایدن هیپارق
بر روایتیه کوره نیکسارده و روایت اخرایه نظراً ردوس جزیره سنده
تولد ایئشدر .

مشار الیهک مسقط رأسی بلدتین مختلف فیهانك هر هانکیسی
اولورسه اولسون شوراسی محققدرکه هیپارق عمرینك قسم اعظمی
جزیره مذکورهده امرار و کافه رصدات و حسابات هیئیه سنی اوراده
اجرا ایله کسب اشهار ایئشدر .

هیپارق زمانی اعتباریله اون بشچی عصرک قورینیق قیبلندن ایدی .
زیرا کتندن اول کلان اهل هیئتک ذهبنه کوره منطقه البروج مادی
و محدود مسافتدن عبارت اوله رق شمس بر دمیر یولی قطارینك خطوط
آهنین اوزرندن قایوب کتدیکی کی منطقه نك اوزرنده سیر ایدرمش .
هیپارق ایسه بوذهابی فنا و کلیاً رد و جرح ایئشدر .

مشار الیهک ظهورندن اول برکونه آلت رؤیت استعمال اولتمقیزین
کوز ایله مشاهده لری قابل اولان کواکب اسکندریه رصد خانه سی
سجلاسنده اسم و رسمیه محرر ایدی .

هیپارق زماننده ایسه هیچ بر سجل هیئنده مقید اولیان بر کوکب جدید مشاهده اولمغله مشار الیه کره سمایه یکیدن حاله نظر معاینه یی الزم عد ایده رک و باخصوص اجرا ایده جکی ایشک عظمتندن اور کیه رک بر چوق کواکب عرضاً و طولاً بولندقلری موقعلره جسامتلرینی تعیین و کواکب مذکورهدن اووقته قدر اسم ویرلماش اولانلره دخی اسملر تخصیص الیه هر برینک قدر و مرتبدرینی تبیین ایشدر، که بووجهله دفتر رصدینه ۱۰۲۶ قطعه ثابتہ قیدینه موفق اولمشدر .

ازمنه قدیمه هیئتشناسانی بر تقویم سال تنظیمی خصوصنده پک بیوک مشکلاته تصادف ایشلر ایدی . بونلردن یونانی (متون) نام فحجم مبادی مواسمی حرکات شمسیه الیه تعیین و شمسک بر برجده مکئی مدتیله دیگرینه زمان انتقالی حساب ایده بشل ایسه ده آرهدن بر قاچ سنه مرور . نده متونک حساباننده کی عدم کمال ظاهر اولمش یعنی حلول مواسم فحجم مشار الیهک حسابانه اتباع ایتماکه باشلامشدر . بناءً علیه هیپارق متونک حساباننده اولان بر سهو صغیردن نشأت ایدن بوتفاوت مواسمی وعموماً ارباب رصدک حساباتی نظر تدقیقندن بکیرد کدن صکره قدمانک کرک شمسی و کرک قری سنه لره لزومندن زیاده مدت تخصیص ایش اولدقلرینی براهین ریاضیه الیه اثبات ایشدر .

برسنه مصریه و یاخود اووقتلرده مرعی اولان سنه ۳۶۵ کون، ۶ ساعت اعتبار اولنور ایدی . لکن هیپارق واقع اولان حساباتیه شمسک (اوزمانک تعیرنجه) کره ارضک اطرافنده بر دور کاملی ۳۶۵ کون، ۵ ساعت، ۴۸ دقیقه و ۵۱ ثانیه ظرفنده وقوع بوله جغنی استخراج ایشدر . متونک حساباتی اوزرنده هیپارق طرفندن اجرا ایدیلان اصلاحات عصرنده رهین قبول اولماش ایسه ده هیپارق بو حساباتی تدقیق اثناسنده غایت مهم برشی کشف ایشدر، که اوده شمسک کره ارض اطرافنده بر دور کامل اجرا ایتک ایچون صرف ایلدیکی مدت الیه ظاهراً ثابت کورینان

بر کو کله تعیین اولمش بر نقطه دن انفکاک وینه اونقطه یه عودت ایدنجیه دك
صرف ایلدیکی زمان پننده کی تفاوتدر .

هیبارق کندیسندن اول کلان ارباب هیئتک رصدات و ملاحظاتی
تطبیق و مقایسه ایلدیکی ائاده بر سنه نجومیه ایله بر سنه مداریه پننده
اوافق بر فرق بولنه جغنی دخی کشف واستخراج ایشدر .

بر سنه مداریه شمک ایکی دفعه اعتدال نقطه لیک برندن و مثلاً
نوروز اطلاق ایلدیکنز اعتدال ربیعی نقطه سندن حر کتله ینه اونقطه یه
معاودته قدر صرف ایلدیکی زماندن عبارتدر، که حقیقتده کره ارض
حول شمسده متحرک اولدیغندن، سنه مداریه کره ارضک کندی محرکنده
سیر ایده رک اعتدال ربیعی نقطه سنه تکرار وصولی پننده گذران ایدن
زماندن عبارتدر . مع مافیه الآن علم هیئت ایله مشغول اولانلر حساباتی
تسهیل ایچون قدما مثلاًو شمک کره ارض اطرافنده دور و حرکت
ایلدیکنی فرض ایدرلر . بر سنه مداریه ک مدتی ۳۶۵ کون، ۵ ساعت، ۴۸
دقیقه و ۵۱ ثانیه در .

بر سنه نجومیه ک مدتی ایسه براز دهها زیاده در : سنه نجومیه شمک،
منطقه البروجی تشکیل ایدن ثوابتک برندن حرکت وینه او برجه عودت
ایدنجیه قدر صرف ایلدیکی مدتدر، که بونده ینه حرکت ایدن بالطبع
شمس اولمیوب کره ارضدر .

هیبارق بروجی تشکیل ایدن کواکبک بولندقلری واقعی دائماً
محافظده ثابت اولدقلرینی رؤیت و تدقیق ایتکله کواکب مذکوریه
نجوم ثابته تسمیه ایشدر .

شار الیهک معاصرری اختلاف مواسمک نهدن نشأت ایلدیکنی
بیله مزمل ایدی . هیبارق ایسه کندی کشفیاتنی متقدمینک کشفیاتله
تطبیق و مقایسه ایده رک نهایت محرک شمک طوللری مختلف درت عدد
قوسه منقسم اولدیغنی و شمک مذکور قوسلرک هر برندن مرور و تعیر

آخره مروریله مختلف طولالرده قوسلر تشکیل - ایدرکن آیری آیری
 مواسم حصوله کتیردیکنی استخراج ایشدر .
 اسکندریه مکتبک ارباب هیئت شمسک اطراف ارضده دائما سیاق
 واحد اوزره دوران ایلدیکی واستندان بری برقانونه تابع بولندیغی
 ادعاسنده اولدقلری حالدیه هیپارق کرک علما و کرک رهابین وقتک شماتت
 وعداوتیه اهمیت ویرمیهرک غلط حس نظر اولان شو دعوائی بالکیله
 رد وانکار ایشدر .
 بوندن بشقه هیپارق کره ارض ایله کواکب پننده کی مسافهرک
 ثابت ومستقر اولمیوب متبدل بولندقلرینی دخی اعلان ایلدی .
 فی الحقیقه بومسئله بو کونکی کونده علی العموم قبول اولمش
 بردستور اولهرق حتی کره ارضک بیکی اولان قرده دخی مشاهده
 ایدلمکده در که قر کره ارضدن الک زیاده تباعد ایتدیکی یعنی نقطه اوجده
 بولندیغی زمان کره ایله کندی پننده کی مسافه نصف قطرنک $63\frac{1}{2}$
 وارضه الک قریب یعنی نقطه حضیضده بولندیغی زمان ارض ایله پننده کی
 مسافه نصف قطر مذکورک $56\frac{1}{2}$ مثلی بر بعددن عبارتدر .
 هیپارق بوبابده اجرا ایلدیکی رصدات ایله قرله ارض پننده کی
 بعد وسطینک نصف قطر ارضک ۵۹ مثلی بر بعددن عبارت اولدیغی
 تخمین ایلدی . واقعا بوبابده مشار الیهک خطاسی درکار ایدهد بلاده کی
 ارقامه نظر اولندقدیه حقیقتیه یک متقرب اولدیغی ظاهر اولور . هله
 اسکندریه مکتبی عصرنده استعمال اولنان آلات رصدیهک عدم مکملیتی
 پیش نظره آنیر ایدیه هیپارقک بوخطاسنه بر غلط فنی دیه حکم اولنده مز .
 هیپارق شمس ایله کره ارض پننده کی مسافه کی وجسامت شمسی
 دخی حساب ایتک ایچون خیلی چالشمش ایدهد موفق اوله ماماشدر .
 مشار الیه نتیجه استخراجاتی اولق اوزره شمس ایله کره ارض پننده کی
 مسافه نصف قطر ارضک ۱۲۰۰ مثلی و قطر شمس ایدیه قطر ارضک بش

بحق مثلی اولدیغنی اعلان ایلش ایدی . حال بو که بو برخطای فاخشدرد . زیرا
بو کونکی حساباته نظر آ شمس ایله ارض پاننده کی مسافه نصف قطر ارضک
۲۴۰۶۸ مثلی طولنده و قطر شمس دخی قطر ارضک ۱۱۲ مثلی اتساعنده
اولدیغنی معلومدر . مع مافیه هیپارق علم هیئتیه شایان تشکر پک بیوک
خدمتله ایضا و بونکله تاریخ هیئنده قدرینی اعلا ایلشدرد .

قونئس دوبارینک نامه اعمالنده ژان ژاق روسویه

دائر اولان افاداتی (*)

بن ادبا دنیلان گروهه هیچ بروقت لزومندن زیاده اهمیت
ویرمزد . بوفاده مدن عندمده جمله سنک مرتبه سی بر ایدی کبی بر فکرده
بولندیغیم آکلا شلمسون . ایچلرندن بعضیسنی بعضیسنه ترجیح ایتدیگی
هیچ بروقت کتم ایدم . یازدیغیم مکتوبلرده وولترک دفعه اته ستایشنده
بولندیغیم هنوز خاطر لرده در .

شمدی ایسه قلبه محبت و حرمتله ممزوج بر حیرت القایدن و وولترک
بارلاق و نافابل اسکات بررقیبی بولسان و بونکله برابر مصیبت آلود
اولان ایام عمرینه اسف انکیر بر حال ایله نهایت ویرن ژان ژاق روسودن
بحث ایتک ایسترم .

سزه بیان ایده جکم اوتاریخده ایسه صیتی عموماً اوروبا قطعه سنی
طوتمش و شهرتی قطعات ارضک جمله سنه منتشر اولمش اولان روسو
اختیاری برسقات و افتقار ایچنده اولدیغنی حالده پارسده یشامقده ایدی .

(*) قونئس دوباری اون بشنی لوئینک محبوبه لرندن ایدی . موئی الیه اون
بشقی لوئینک وفاتندن صکره انکله ره کتمش ایدی . اوراده بولندیغنی مدیحه سرگذشت
احوالنی (خاطرات) عنوانیه قله آئشدر که بومقاله اوچله دندر . ۱۷۹۳ ده فرانسه یه
عودنده حکومت عوام طرفندن توقیف ویراز صکره اعدام ایدلشدرد .